

LETSELSCHADE NEWS

JAARGANG 4 - NUMMER 14 - LENTE 2014

GRATIS
ABONNEMENT VOOR
LETSELSCHADE-
PROFESSIONALS

Meld aan via de site!

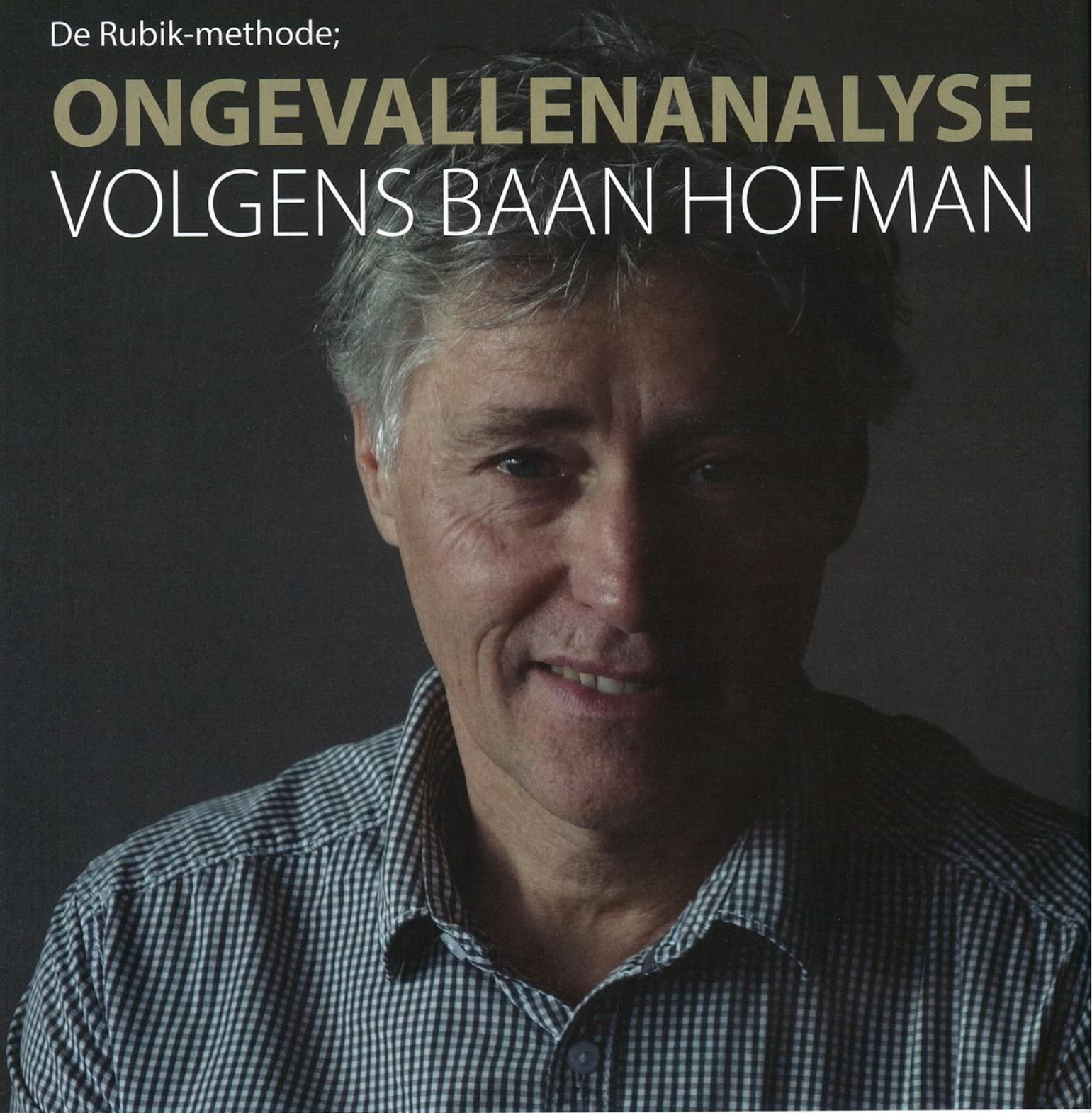
DE RUBIK-METHODE;
**ONGEVALLANALYSE
VOLGENS BAAN HOFMAN**

VAN FUNDAMENT TOT TALENT;
**EEN INTERVIEW MET
SNOWBOARDER CHRIS VOS**

GBL CHALLENGE;
EEN SPEL MET ALLEEN MAAR WINNAARS

De Rubik-methode;

ONGEVALLANALYSE VOLGENS BAAN HOFMAN

Baan Hofman Ongevallenanalyse is ontstaan uit de behoefte van verkeersslachtoffers aan technisch advies omtrent de toedracht van het ongeval dat hun is overkomen. Oprichter Willem Baan Hofman heeft 25 jaar ervaring bij de VOA – de verkeersongevallendienst van de politie. In zijn laatste jaren was hij daar chef van een VOA-afdeling. Met zijn zoon Antony die HTS autotechniek heeft gestudeerd en stages liep bij de politie en het NFI – het Nederlands Forensisch Instituut, runt hij hun nieuwe bedrijf. De praktijkkennis van Willem gecombineerd met de technische kennis en ervaring van Antony vormt de basis van de Rubik-methode.

Door Janhein Loedeman

Willem en Anthony Baan Hofman

ware toedracht was voor die man een openbaring. Het heeft hem ook rust gegeven, juist omdat hij nooit opzettelijk door rood rijdt.”

Uit het voorbeeld komt naar voren dat, zoals Willem en Antony dat zeggen; “je eerst het hele plaatje compleet moet hebben, voordat je conclusies kunt gaan trekken.” De boodschap is duidelijk: pas als alle details van de toedracht op tafel liggen, kan daaruit blijken welke partij de waarheid aan haar kant heeft. En dat is dus niet altijd de cliënt of de opdrachtgever. Maar hoe krijg je als ongevallenanalist de ware toedracht boven tafel? Antony en Willem delen de stellige opvatting dat het vermijden van valkuilen essentieel is voor een goede ongevallanalyse. De belangrijkste valkuil is in hun ogen ‘tunnelvisie’. Om die valkuil te omzeilen, is een juiste interpretatie van getuigenverklaringen cruciaal. En dat valt niet altijd mee.

Door de vele voorbeelden die Willem over tafel laat vliegen, zou je als eerzaam burger haast aan iedere getuigenverklaring gaan twijfelen. “Dat moet je in eerste instantie ook doen,” is Antony's reactie. “Daarom proberen we eerst in beeld te krijgen wat er heeft plaatsgevonden voor de aanrijding, tijdens de aanrijding, en erna. Daarna komt pas de vraagstelling,” legt hij uit. “En daarop kun je pas antwoord geven als je alles in beeld hebt.”

Die methode van werken lijkt voor een buitenstaander volstrekt vanzelfsprekend, maar in de ogen van Antony ligt dat in de praktijk genuanceerder. “Want,” zegt hij “wij doen per definitie geen deelonderzoeken. Wij willen bewust geen oogkleppen op. Wij willen het totaal pakken van de aanrijding; in zijn volle breedte. Dat heeft

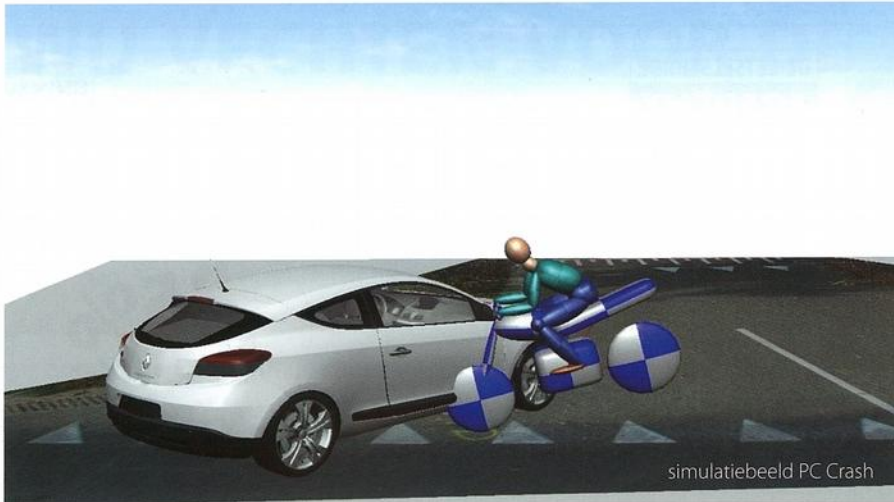
“Ik zal je een voorbeeld geven,” zegt Willem. “Het betreft een cliënt die als fietser op een kruising was aangereden en daarbij gewond raakt. Uit onderzoek bleek dat de man door rood licht moet zijn gereden. Hijzelf bleef dat echter ten stelligste ontkennen, want hij reed nooit door rood. Maar,” zo vertelt Willem, “uit onderzoek naar de omgevingsfactoren,

de inrichtingsgegevens van de kruising en de opgeslagen gegevens van de verkeerslichten, komt naar voren dat hij zich vergist moet hebben. Want wat blijkt uit onze analyse? Op het moment dat de man bij de kruising aankomt, springt het fietslicht voor rechtsaf op groen. Onze cliënt rijdt echter rechtuit; en dus onopzettelijk door rood. De

Verrijdbare fotomast

Willem demonstreert zijn verrijdbare fotomast. Deze mast wordt gebruikt voor het fotogrammetrisch opnemen van een plaatsongeval. De mast kan worden verlengd tot ruim 6 meter hoogte. Op de voorgrond de schaalbaak voor het meetkundig calibreren van de opnamen.

zowel voor- als nadelen voor de partij waarvoor wij werken. Als je je puur richt op de vraagstelling, dan word je alleen al daardoor op een spoor gezet, want je kijkt niet verder dan de vraagstelling. En dat is niet eerlijk ten opzichte van alle betrokkenen." Die opvatting getuigt van een haast wetenschappelijke aanpak, waarbij individuele belangen van partijen een ondergeschikte rol spelen.

Desgevraagd beaamt Willem die indruk: "Ja, zonder meer. Ik vergelijk het altijd met zo'n draaikubus van Rubik. Als je een ongeval goed wil analyseren, moeten alle vakjes op een zijde van zo'n kubus dezelfde kleur krijgen. Zolang dat niet zo is, past het nog niet." Ter illustratie noemt hij een zaak die nog niet is afgerond. De toedracht van dat ongeval leek klip en klaar, maar uit een gedetailleerde analyse bleek –redenerend vanuit de veronderstelde toedracht– dat de eindpositie van een betrokken voertuig niet viel te verklaren. "Het klopte gewoon niet!" zegt Willem met de nadruk op elk van zijn woorden. Enthousiast begint hij te vertellen over de kneepjes van zijn vak. Eerst hoe de dynamiek van een botsing tussen twee voertuigen in elkaar steekt en dan wat bij de reconstructie van die botsing de gevolgen zijn van een verkeerde vooronderstelling.

Een geïllustreerde uitleg moet het inzichtelijker maken. Samen met Antony geeft Willem tekst en uitleg van een recent afgeronde analyse. Het betreft een contra-expertise omtrent de toedracht van een botsing tussen een motorrijder en een afslaande personenauto. Volgens het aanvankelijk uitgebrachte analyserapport zou de motorrijder vlak voor de aanrijding het verdrijvingsvlak op de plaats van het ongeval hebben genegeerd. Daardoor dook hij voor de afslaande automobilist als uit het niets op en was een aanrijding niet meer te vermijden. De gevolgen van de aanrijding waren dramatisch. De bijrijder van de automobilist overleed, de motorrijder liep blijvend letsel op.

De lezing van de motorrijder over de toedracht was echter een andere dan uit die eerste ongevalanalyse naar voren kwam. Een en ander heeft geleid tot de contra-expertise. Gevraagd werd een volledig toedrachtsonderzoek in te stellen. Uit het onderzoek van Willem en Antony bleek de motorrijder het gelijk aan zijn kant te hebben. Stapsgewijs leggen zij uit hoe die conclusie tot stand is gekomen. Op tafel liggen een gedetailleerde situatiekaart van de plaats van het ongeval afkomstig van de VOA, plus een reeks foto's en illustraties.

Voor hun onderzoek hebben Willem en Antony van de plaats van het ongeval ook zelf opnamen gemaakt en daarvan een nauwkeurig ortho-fotomozaïek¹ samengesteld met behulp van fotogrammetrie².

Het politieonderzoek heeft geen exacte botsplaats opgeleverd. Uit de eerdere ongevalanalyse, was een botsplaats gekomen die sterk afwijkt van de plaats uit het politieonderzoek. Willem en Antony hebben daarom voor hun contra-expertise alle beschikbare gegevens minutieus uitgeplozen om een consistent geheel samen te stellen volgens hun beproefde Rubik-methode. De precieze botsplaats hebben ze zo kunnen vaststellen. Essentieel daarvoor blijkt een spoor op de weg te zijn, dat in het politieonderzoek niet was meegenomen. Zij brachten dit spoor in verband met een spoor op het linker achterwiel van de aangereden auto. De precieze samenhang tussen die twee sporen was hun echter ook niet direct duidelijk.

Met behulp van het computeranimatieprogramma PC-Crash heeft Antony gesimuleerd wat de meest waarschijnlijke weg is geweest die de motor heeft gereden tot de nu exact bekende botsplaats. Het verband tussen de twee genoemde sporen blijkt verklaard te kunnen worden: door de klap van de motor aan de rechter zijde is de auto gekanteld over de linker zijde en over het linker achterwiel weggeschoven. Daarbij heeft de velg het asfalt geraakt. De analyse toonde ook zonneklaar aan dat de motor vlak voor de botsing nooit op het verdrijvingsvlak kan hebben gereden waar meerdere getuigen die meenden te hebben gezien. Voorafgaand aan de aanrijding reed hij op de eigen weghelft. Het lukte

¹Orthofotomozaïek: bovenaanzicht van een weggedeelte dat is voortgekomen uit een aaneenschakeling van foto's waar het fotoperspectief is uitgehaald.

²Fotogrammetrie: metingen verrichten uit beeldmateriaal voor de bepaling van vormgeving en positiebepaling van objecten en voorwerpen.

hem niet de afslaan auto voorlangs te ontwijken en zette toen een noodstop in. Mede omdat de auto doorreed, raakte hij deze vol in de rechter flank.

“Het is goed te weten dat je hiermee mensen een enorme dienst bewijst. Eindelijk worden zij geloofd en voelen zich erkend als slachtoffer, hetgeen erg belangrijk is voor de verwerking en het weer oppakken van het leven. Zeker als er sprake is van blijvend letsel. Hoewel we techneuten zijn en de uitdaging zien in het puzzelen, laat ook ons dat niet onberoerd. Uiteindelijk merk je dat je het daarvoor doet.” ♦